

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatvs

Dript, Laurentius a

Paderbornae, 1672

2. De Jure divino Princeps saecularis habet Ecclesiasticam potestatem,
estq[ue] Episcopus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13441

desumptam breviter refutare, servato ordine, ac methodo illius, ac ostendere summam potestatem Ecclesiasticam, nulli nisi Ecclesiastico Prælato, Summoque Pontifici posse competere, sicuti & conciliorum convocationem, hæreticorum punitionem, in Bonis Ecclesiasticis dispositionem &c. idque propositis & refutatis eorum assertionibus.

PROPOSITIO II.

De Iure divino Princeps Secularis habet potestatem Ecclesiasticam, estque Episcopus.

2. **H**anc assertionem probat Reinkingh *lib. 3. cap. 1. hoc modo. Magistratus custos esse debet utriusque tabulae, omnemque curam in eo collocare, ut religionis imprimis summa habeatur ratio: Certum est enim Ecclesiam esse in Republicâ, non vero Rempublicam in Ecclesiâ. arg. Novell. 3. 5. 6. 16. &c. Unde Reges nutritij, Regina verò nutrices Ecclesia appellantur. Isaia 49. Pastores Ecclesia. Isa. 44. hoc pertinet ad Reges seculi, Christianos inquit S. Aug. ut temporibus suis pacatam velint habere*

bere Ecclesiam matrem suam, unde spiritua-
liter nati sunt. c. quando 24. q. 4. hoc Jus ha-
bet Magistratus & Imperator non ex privile-
gio Pape, ut vult Gloss. cap. in synodo in fine
dist. 63. sed jure regia potestatis à Deo concessæ.
Cui enim potestas data à Deo, ea quoque data
censenda sunt, sine quibus ad finem à Deo con-
stitutum perveniri commodè non potest: Idque
probat exemplis Josua, Davidis, Josia, Eze-
chia & Gentilium. Sed & Christus & Apostoli
Ecclesiam, quatenus adhuc in vitâ militat po-
litica potestati subjecerunt act. 25. Quin imò
Ecclesiasticas res & personas in tuto nunquam
esse posse, nisi eas regia potestas defendat & tue-
atur. & infra cap. 10. per transactionem P assa-
viensem & subsecutam Religionis pacificatio-
nem & novam pacis constitutionem Jurisdictio
Ecclesiastica Pontificiorum in provinciis Au-
gustana confessionis addictorum suspensa est,
tam in illis, que sunt ordinis, quam jurisdictio-
nis Episcopalis. Hec Reinkingh. cum quo con-
sentit Liebenhal in suo collegio politico exer-
cit. 9. q. 5. omnesque protestantes iisdem fun-
damentis nixi. Sed hæc argumenta tantæ ef-
ficacia non sunt, ut ideò à tot sæculorum

praxi, Ecclesiæ, Sanctorumque Patrum Auctoritatibus recedendum sit.

3. Respondetur proinde Ad. 1. Concedendo quidem Magistratus Sæculares effe custodes, Protectores, Nutritios Ecclesiæ &c. sed hinc non sequitur, ergo sunt Sacerdotes & habent potestatem Ecclesiasticam & Episcopalem, dum enim Augustali coronâ redimitur Imperator, *juxta Clem. unicam de jurejurando, & Pontificale Romanum capituli Domine dist. 63.* promittit, spondet, & jurat coram Deo & B. Petro, se de cætero fore Protectorem, Procuratorem, & Defensorem Summi Pontificis, & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ: Vnde *Carolus V. Anno 1530. 24. Febr. Bononiæ iuxta Melchiorum Goldastum* juravit in hunc modum: *Ego Carolus Romanorum Rex, & brevi (Dei gratiâ) futurus Imperator Caesar per Deum Divinumq; Petrum* promitto, polliceor, testificor atque juro, me in posterum pro viribus, ingenio, & facultatibus meis Pontificiæ dignitatis, & Romanæ Ecclesiæ perpetuum fore defensorem: nec ullam Ecclesiasticæ libertati vim illaturum; sed potestatem, jurisdictionem, & dominationem, ipsius quo-

ad fieri potest conservaturum, ac protecturum.
Cujus rei testem invoco Deum ipsum & hæc
sancta Evangelia. Neque enim illius, cujus
quis custos & protector est, mox Dominus
efficitur. Auctoritas S. Augustini contrarium
evincit, si enim Imperator est Filius & Ec-
clesia mater, utique illius Dominus non est.

4. Quod autem Ecclesiasticam potesta-
tem non habeant sæculares Principes ex pri-
vilegio Papæ, nimis quam certum est: nun-
quam enim illis, maximè, qui non sunt de
gremio Ecclesiæ Catholicæ, tanquam in-
capacibus, illam Summus Pontifex concessit.
Ridiculum autem, quod jam ab omni-
bus A catholicis tanquam certum supponi-
tur, eos illam habere titulo regiæ potesta-
tis, & de jure divino: si enim sic est, jam om-
nes Reges, Principes & Magistratus, Impe-
rator Turcarum, Reges & Imperatores Gen-
tilium, eo ipso, quo Reges sunt & Sacerdotes,
habent potestatem Ecclesiasticam & or-
dinandi de religione, Subditosque suos con-
tra divina mandata ad Idololatriam, hæreses,
& superstitiones juxta superius allegatam
propositionem (cujus Regio illius est reli-
gio) astringere poterunt. §. Cer-

5. Certè potestas Episcopalis ab illo solo originem ducit, qui constitutus est Rex temporalis & spiritualis super Sion montem sanctum, id est Ecclesiam, qui illam non in Reges & Principes, sed in illos, quos per Spiritum Sanctum posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo, transtulit: Apostolos, inquam, quibus dixit, accipite Spiritum Sanctum, quorum remisistis peccata, remittuntur eis, quorum retinueritis, retenta sunt. Ostendant ergo prætensi Episcopi, unde Episcopalis illa potestas ad illos derivata: ab Apostolis se accepisse nunquam ostendere, vel remonstrare poterunt: sed nec ullus Imperator, nisi Sacrilegè ante adventum Lutheri vel post, nec modernus Imperator potestatem Ecclesiasticam sive ordinis sive jurisdictionis sibi arrogavit, etiamnum arrogat, vel arrogare potest, cum probare nequeat, unde ipse vel aliquis suorum Antecessorum eam acceperit.

6. Neque etiam ullum ostendere poterunt, qui in veteri Ecclesiâ à sæculari potestate Episcopus, aut præbyter ordinatus, qui non ab Episcopis ordinationem, & potestatem

testatem acceperit: quamvis probæ vitæ testimonium, & consensus à populo frequenter requisitus fuerit: juxta Apostolum *1. ad Timo. 3.* S. Iacobus juxta Chrysoft *Hom. 87. in Ioann.* Hierosolymitanæ Ecclesiæ à S. Petro prepositus est. Clemens Romanus ab eodem teste Tertul. *in lib. de præscrip. edit. Paris. pag. 89.* S. Polycarpus ab Apostolis in Asia teste Ireneo *lib. 3. c. 3.* Gregorius Taumaturgus à Phædino, à Gregorio autem Alexander Carbonarius Episcopi ordinati sunt, ut docet Gregorius Nyssenus *orat. de S. Gregorio Taumaturgo.* Frumentius ab Athanasio, S. Basilus à S. Gregorio Naziazeno, S. Augustinus à Valerio, & innumeris alij Episcopi ab Episcopis ordinati sunt, cum tamen ne unus sit reperibilis, qui à potestate seculari presbyter, aut Episcopus in Ecclesiâ Catholicâ ordinatus sit.

7. Cum proinde is eam non habeat, quomodo protestantes, seu Lutherani in imperio Principes eam prætere possunt? qui tamen nihil habent jurisdictionis, nisi cum quâ ab Imperatore, ut Vasalli Imperij investiantur: teste enim *Reinkingh* Imperator fons est,

est,

est, unde omnis Jurisdictio dimanat. Si proinde nec Imperator & consequenter neque perij Principes Jurisdictionem Ecclesiasticam & Episcopalem habeant; unde eam ipforum Superintendentes & Prædicantes accipiunt, ut Sacramenta efficere & administrare valeant? nemo dat, quod non habet.

8. Deinde si eo ipso, quo quis Rex aut Princeps est, habeat potestatem & quidem primariam Episcopalem ad alios derivandam: ubi quæso fuerunt claves Ecclesie, & Potestas conficiendi Administrandique Sacramenta sub tot tyrannis Idololatrie Ecclesiam prosequentibus? An & illi fuerunt Episcopi? sola itaque successio ab Apostolis & potestas ab illis ad Nos derivata, verè index est Ecclesie Orthodoxæ, quæ successione nec *Reinkingh*, nec ullus alius cū sua fictitia Papissa interpellare, vel destruere poterit.

9. Argumentum à Regibus desumptum falso nititur: ut sileam ineptam ab antiqua ad novam legem Cæremonialijs & judicialibus in hac abrogatis esse consequentiam, sic invictissimis rationibus probante *Martin. Beccan. in tractat. de primat. Regio. & contra Guilielm. Tocker. in duello cap. 2. per tot. Qui-*

bus adde fateri antoganistas, quod actum Sacerdoti proprium, ut est adolere incensum, vel similem nunquã presumpserint, aliqui eodem, quo Ozias modo animadvertendi: Illi enim teste *Enologio* apud *Theodore.* lib. 4. cap. 15. à Sacerdotibus dictum est: *Non est tuum officium Ozia, ut adoleas incensum Domino, sed Sacerdotum:* & de Saule ait, *Rupertus* lib. 1. in libros *Reg. cap. 20.* *Homo non de tribu Levi sed Benjamin regio fastu nihil sibi non licere arbitratus: Afferte ait mihi holocaustum & pacifica: & obtulit holocaustum: hoc nimis grande fuit Regis supercilium, dignè supremo iudicio feriendum.*

io. Nec valet argumentum à fine ad media desumptum, quasi illi, cui potestas regiminis Sæcularis, illi Ecclesiastica tanquam medium ad illam concessa sit: finis enim non medium politiæ civilis, est religio: ad hoc enim Regibus potestas à Deo concessa est, ut conservando pacem & tranquillitatem Reipublicæ, unà cum commisso sibi grege ad vitam perveniant sempiternam, qui primarius religionis finis est.

ii. Sed & si Imperator sit caput Ecclesiæ,
& cu-

& custos utriusque tabulæ : cur ergo eius
 causis Ecclesiasticis, tam protestantes, quam
 reformati tam diu, tam obstinatè, tam certè
 cosè resistunt? Cur capiti suo inferiora cor
 poris membra non parent? Cur utriusque
 tabulæ custodi non obtemperant? Cur
 œcumenico concilio per eum non quidem
 indicto, sed tamen procurato, & impetrato
 non acquiescunt? Cur Ecclesiarum refo
 matori morem non gerunt? Cur causarum
 Ecclesiasticarum decisiones à sacris epi
 consistorijs profectas conculcant? Cur Ec
 clesiasticæ Jurisdictioni incommunicabili
 terei vigore Majestatis divino humano
 que, ut aiunt, jure competenti se subtrahunt
 forte conscientiarum suarum velamen ob
 tendent? sed idem penitus Quackeri, He
 vordix adhuc consistens Labadie similesque
 fanatici obtendunt; profecto nugas habet
 pijssimæ mem. *Carolus V.* elisit, dum in Co
 mitiis Augustanis Anno 1530. per Electo
 rem Brandenburgensem Principibus prote
 stantibus proponi curavit: *Illorum partium*
fuisse VVormatiensi Edicto, ut par erat, obtem
perare: non Fidei articulos tot Sanctorum

rorum decreto receptos, & approbatos, tot
 Martyrum sanguine confirmatos, quod capita-
 le est, in dubium & contentionem revocare,
 suarumque conscientiarum fumum objicere,
 quasi non omnibus perspicuum sit, quantum
 suis conscientijs tribuant, quantâq; se libertate
 à Catholica Ecclesia separaverint, &c.

12. Et paulo post idem ad eosdem: Cesa-
 ream aiebat majestatem plurimum admirari,
 ipsos audere profiteri, ita se in vanis suis opinio-
 nibus fundatos esse, ut errare minimè possint,
 & quæ hæcenus ab eis facta essent, à Dei po-
 tius jussu, quam ab eorum judicijs processisse:
 cum perspicuum omnibus sit suos dogmatistas
 nihil novi adduxisse, sed quæ orthodoxorum
 Patrum autoritate ante multos annos dam-
 nata, & sepulta fuerant, ab inferis revocasse.
 Neque in Evangelio, quod ipsi nusquam non
 jactitant, Casarem unquam legisse, licere alie-
 narapere, raptâq; in vitis dominis retinere, &
 si quando ad ea restituenda urgeantur, ea se
 salvis conscientijs restituere non posse preten-
 dere. Mirari præterea, quâ confidentiâ doctri-
 nam eorum orthodoxorum, quam Casares cæ-
 terique ordines servant, falsam profiteri aude-
 ant

ant: quasi verò non nefas sit, credere tot Imperatores summâ pietate præditos, tot Electores atque Principes per tam multa secula errasse, & sequæ eorum responsione perceptâ satis exploratum habere ipsorum nova dogmata conciliarum decretis damnata, & à Christianâ republicâ explosa esse, veluti cum Evangelicis, & Apostolicis litteris pugnantia.

13. Hæc nomine Cæsareæ Majestatis Brandenburgicus ad protestantes: ex quibus liquidissimè constat ab eo, quem ipsi, utriusque tabulæ custodem & in materiâ Fidei Judicem admittebant, suas novas ad inventiones tanquam doctrinæ Evangelicæ repugnantibus esse anathematizatas; cujus utriusque tanquã à se delecti Judicis sententiæ stare secundum omnia jura tenentur: quod si ad Sacram Scripturam ejusque judicium appellare cupiant: illane se sola inter illos & nos sententiam feret? sed muta est, & ex ea, tanquam quæ Luthero est Liber Hæreticorum, omnes hæreses fabricantur, ad eamque omnes appellant: quis ergo eam explicabit? quis, an illa Reformationum, an protestantium doctrinæ faveat, palam edicet? utriusque

Impe-

Imperatorem, quem alias, utriusque tabulae custodem asserunt (si contra eos pronūtiat) Summum Pontificem, omnes Catholicos Episcopos, Reformati protestantes, & contra, vel quasi Sacram Scripturam non intelligentes, vel quasi partiales, & Summi Pontificis ambitioni nimis faventes rejiciunt: adeoque nil superest, quam quod utriq; contra omnia jura sint Judices in propriâ causâ, & de suâ doctrinâ adinvicē contrariante sententiam dicant inspirante non illo Spiritu, qui ex Deo, sed qui in se ipsum divisus est, cujus Regnum stare non potest.

PROPOSITIO III.

Summus Pontifex in Ecclesiasticis & secularibus Imperatori subiectus est.

14. **V**Atiniano odio Lutherum flagrasse in summum Pontificem tota illius vita & historiæ clamant; hinc non est veritus illum vocare *Antichristum* & Ecclesiam ex alto illi commissam *Sodoma Coluviem, Cathedram pestilentiae, Antichristianam, diabolicam*: imitatus nimirum exemplum

plum-